

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Hexaēmeron Hē Toi, Kosmourgia, Georgiou tou Pisidou
diakonou ...**

Georgius <Pisida>

Lutetiae, 1585

In Porphyrium

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70102](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70102)

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Nam prodeuntes ignis ex fornacibus, 1030
 Pulli vt recentes aduolant flammæ igneæ,
 Pro mamma habentes & cibo accensam facem,
 Atque obstetricem torridum focum expetunt:
 Ignis voracisque, omne quod consumit, os,
 In his modò altor fit parénsque animalculis.

De Cantha-
 ris siue Sca-
 rabeis.

Arist. l. 5. hist.
 anim. c. 19.

Plin. l. 30. c. 11.

Fœcunditatem Cantharorum quis docet,
 Desint vt instrumenta proli his commoda?

Qui colligentes stercus abiectissimum,

Illud rotundant, quando sol radios iacit,

Quo vsque globus accenditur cylindricus, 1040

In sterquilinò concipitque semina:

Proinde sic, fœtu sine parente edito,

Prolem creant vteri dolore liberi.

Quæ præteriit is fabulator maximus,

In Porphy-
 rium.

(Nam Porphyrio acuta est quidem lingua oppidò,

Ast eius ingenium minimè constat sibi)

Ad fabulas accurrit instructas dolo,

Et prata nactus asperos merit rubos:

Mirari at ipsum talia æquius fuit,

Laudando summam numinis potentiam, 1050

Extrema quòd pertingat ad fastigia:

At non Dei simulachra temerè dicere

Hos stercore infectos, olentes cantharos,

In quo videntur pedibus incuruis suis

Stercus globosum vltro citroque voluere,

Superorum obire & orbium negotium,

Et fingere athereos globos de stercore.

O mens

1030 Εκ δ' ἄροπης γὰρ τῆς πύρεθς πῆρη γέφυροι,
 Πειριπέχουσι, ὡς νεοτῆοι, πλὴν φλόγα
 1031 Θηλιῶ ἔχοντες, ἔθ' Ἐσφίω πλὴν λαμπάδα,
 Καὶ πλὴν ἑαυτῶν πυρφόρον μαυθυτείδην
 Αἰεὶ ποθοῦσι· καὶ τὸ παμφάρον σῶμα
 Μόνον πῆρ' αὐτοῖς γίνεται ζωοτρόφον.

Τίς τεκνοποιούς δὲ κινύει τοῖς χανθάρουσι,
 Τῶν πύρεθς δ' ἴκτειν οὐχ' ὑπὸντων ὀργάνων;
 Οἱ συλλεγύτες κέπασθ' ἠμδημιδύων,
 Σφαμερδῶσιν αὐτῶν * εἰςδρόντος ἡλίου,
 1040 Ἐως πυρῶταις τῆν κυλίνδρων ὀφρόφος,
 Ἐκυμονήσθ' πλὴν σπορεῖν τῆ κοταρία.
 Οὕτω δ' λοιπὸν ἔξ' ἀμήτορος τάχην,
 1041 Γονίω * νεουργήσουσιν ὠδίνος ξένω.

Ἄφ' * πῆρη γὰρ ὁ δραστὺς μυτοζεάφος
 Τῶν Γορφυεῖα γλῶσσα μὲν τετηγημένη,
 Γνώμης δὲ φύσις ἀσατεῖν εἰσισομένη·
 Μύθοις ἐπεσκήρτησεν ἠπατημιδύοις,
 Λημιδύας δὲρων, καὶ θερίζων τὰς βάταις·
 Ἐρχῆν γὰρ αὐτὸν τῶν μᾶλλον θαυμάσαι,
 1050 Καὶ παλκερατὲς δ' ἰεῖον ὑμνήσαι κεφαίως,
 Πᾶς ἔθ' δι' αὐτῶν ἔρχεται τῆν ἑσχάτων,
 Καὶ μὴ θεοῦ μίμημα πολμήσαι λέγειν,
 Τοῖς κωπερμόρτοις καὶ δυσώδης χανθάρουσι,
 Ἐφ' * οἷς δοχεύουσι ἐκ ποδῶν ἀνιπερφόρων,
 Ἴτω σφαμερδῶν κέπασθ' ἀνιπερφόρων,
 Καὶ πωρεῖα ποιῆν τῆν δύω κυλισμάτων,
 Καὶ χηματουργεῖν οὐρενοῖς ἐκ κοταρίας.

χανθάρουσι.

χ. ἐμβολόντος.

χ. νεουργήσουσιν.

χ. λεληθῶσιν.

χ. ἐφ' ἑ.

ωιτ

K iij

ΠΙΣΙΔΟΥ ΚΟΣΜΟΥΡΓΙΑ.

Ω νοῖς ἀμύτρος, ὦ θρασύτομος βία!
 εἰ δὲ θεῶ μὴ εἰς ὑφ' ἑσθῆκει πόλος,
 τῷ χαυτάρῳ δὲ γῆ κατ' ἡμέραν.

1060

γ.φ.

γ.μυστικῆς.

Τίς ἀσπὲρ ποῖς γῆρας ἔξ' ἀγῆ τόκω,
 Φυλῆς περ' αὐτίς οὐχ ὑπύσης ἀρρένος,
 Σκιὰν παρθενίης * γνωστῆς ἀφ' ἑγξίας;
 Οἱ τῷ γάλακτος ἐμφραγῆτων τῆς πόρων
 Μόνοι γὰρ ἐκβλίζουσιν ὀρήθων γάλα·
 Τὸν μηρὸν ἐκτέμνοντες ἡματωμύοις
 Γόλακτος ὀλκῆς ζωπυροδοὶ τὰ βρέφη.
 Καί μοι δοκεῖ τὸν γῆρα σεμνυῖναι πλέον,
 Τῇ συμπαθείᾳ τ' ἰσθῆς τελεμημύον,
 Ἡ τὸν μέγιστον εἰς ἀσελγῆαν Δία,
 Τμηθέντα μηρὸν εἰς γονῶν ὀλεθρίῳ.

1070

πελεκαῖ.

Τίς τῆς πελεκαῖων ἀπὲρ λῶσῆς τὸ σῶμα,
 Ζένοισι διωργάνωσε μακραχοντίης,
 Καί χάσμα τούτοις ἔξ' ἀνοίγῃ παμφάρον
 Ρεῖς τὰς ἀπλήσοις ἀρπασὰς τῆς ἰχθύων;

Ποία δὲ δεινότητι τὰς κῆλας ἔτρω
 Ἐν τοῖς ἑαυτῶν συσαλάσιν ὀστέοις,
 Τέχνη ληστέλλουσι ἠκριβωμύνη;
 Σιωπημύνας γὰρ τὰς πύλας τῆς ὀστέων,
 Ἀμηχόμως ἔχοντες εἰς λύσιν φέρειν,
 Χολάσιν αὐτὰς εἰς τὸ πῦρ τῆς ἐντέρων,
 Λύσιν δὲ πάρα τῆς ὀστέων ἢ τερρότης,
 Τῇ θερμότητι τῆς ἔσω χωνομύνη,
 Θάπτον τ' αὐτὰς ὀστέων ἔξ' ἀμοιῶτες σκυδέσφης,
 Γυμνῇ δ' ἀρπάζουσι τὰς σάρκας μάχη,

1080

Τίω

O mens tenebricosa, osque plenum audaciæ!
 Si quidem Deo sedes polorum est vnica,
 1060 At scarabeo noua in dies fit singulos.

Quis semine educit sine vllō vultures,
 Queis masculam natura prolem non dedit,
 Vmbram docentis indicans silentij?

Hi porrò lacteis opertis fontibus,
 (Soli alituum enim lac feruntur fundere)

Crus disseccantes, sanguine aspersis suo
 E tractibus lactis suum reparant genus.

Hinc autumo venerabilem magè vulturem,
 Dum prolis affectu suæ se disseccat,

1070 Quàm maximum istorum Iouem in libidinem,
 Dum prolem ad impiam sibi exscidit femur.

Quis lanceę instar ora Pelicanis dedit
 Instructa miris maximisque spiculis:

Atque his hiatum pandit omniuorum, vtilem
 Ad tot rapinas piscium quos glutiant?

Iam quali acumine præditi hi sunt alites,
 Dum comprimunt conchas simul cum tegmine,
 Dein arte subtilissima illas diuidunt?

At enim cohærentes sibi testas benè,

1080 Cùm nesciant solutione frangere,
 Conchas relaxant in calorem viscerum:

Sic concoquendo dura testa soluitur,
 Feruore mollitis repentè carnibus:

Ac protinùs nexus solutos euomunt,
 Prædantur & nudo esculenta prælio.

Vultures.
 Arist. c. 11. l.
 9. hist. Anim.
 Plin. l. 10. 6.

Pelicanus si-
 ue Platea si-
 ue Platalea.

Conchayum
 venatiss. Arist.
 l. 9. c. 10. hist.
 anim. Cic. 2.
 de nat. Deorū.

PISIDÆ, MVNDI OPIIFICIVM.

Testacei scuti priuata tegmine.

Gallus gal-
linaceus.

Quis lucis alitem sonantem intra domum
Persuasit horas noctis vt subduceret :

Et præuideret Sole nondum orto iubar,
Somno sepultos opifices vt suscitet?

1090

de Phœnicæ,
Plin. l. 20. c. 2.

Quis porrò Homeri è fictionibus Deus
Phœnicis abradit senectam vsti rogo,
Atque arido condens senem busto alitem
Viuas sepulchri reliquias mox exhibet?

Apostrophe
ad Græcos.

Graij inde Graijs cedite ergò fabulis,
Piè & reuiuifcentiam modò credite.

Prædictionum quis auibus dedit modos?

De auspiciis,
& prælagiis
auium.

Diuinat imbres tempore in sudo humidos
Cornicis os, viridis senecta cui diu est.

Et antequàm aura spiret, eius præscia est
Densum fulica dum curuat alarum sinum.

1100

Ibis. de qua
Herodot. l. 2.
Plinius l. 8. c.
27.

Quales at Ibis nigra doctores habet?

Quæ ipso Galeno in hoc videtur doctior,

Quòd clausus est quoties meatus infimus,

Incerta quo pacto referat hanc ianuam,

Oblongum in obliquum latus collum exerit,

Siphunculi in modum suum rostrum struens,

Salsumque fundens visceri succum intimo

Ita arida his fluxis onera trudit foras.

De vulturū
partu, & Vir-
gine Dei-
para.

D. Basil. Hom.
8. Hexæ. D.
Ambros. l. 5.
Hex. c. 20.

Quis semine edidit sine vlllo vultures,

Vbi feminae omnes, masculum nullum genus?

Hi Virginem nostram gerentem lampada

Præ se ferunt, quantum alitis natura quit.

1110

Oportuit